

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

13 juni 2006

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Erik Matthijs
en de dames Joke Schauvliege en Tinne Rombouts**

**(Hoofdstuk IV – Herstelfonds;
Hoofdstuk VI – Afvalstoffen;
Hoofdstuk VII – Oppervlaktewateren;
Hoofdstuk VIII – Milieubeleid
Hoofdstuk VIIIbis – Mestbeleid
Hoofdstuk XIII – Slotbepalingen)**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

844 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendement
- Nr. 3: Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 4 en 5: Amendementen
- Nr. 6: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 7: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 8: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 9: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006 op 1 en 8 juni 2006.

Mevrouw Joke Schauvliege brengt verslag uit over het hoofdstuk IV – Herstelfonds (bevoegdheid van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening). De heer Erik Matthijs brengt verslag uit over de hoofdstukken VI – Afvalstoffen, VII – Oppervlaktewateren, VIII – Milieubeleid en het nieuwe hoofdstuk VIIIbis – Mestbeleid (bevoegdheden van de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur).

Het hoofdstuk IX – Landbouw werd op 30 mei 2006 besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Mevrouw Tinne Rombouts bracht daarover verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 844/9*).

Het ontwerp van programmadecreet werd samen geagendeerd met de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. Vl. Parl. 2005-06, nr. 19/4-G*.

I. TOELICHTING EN BESPREKING

HOOFDSTUK IV

Herstelfonds

Artikel 31

De heer *Dirk Van Mechelen*, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, geeft toelichting bij hoofdstuk IV – Herstelfonds.

Het Grondfonds ontvangt momenteel alle inkomsten met betrekking tot handhavingsprocessen. Het gaat om inkomsten uit dwangsommen, transactiesommen, terugbetaling van herstellkosten en dergelijke. Verder ontvangt het Grondfonds ook inkomsten uit planbaten. Vanaf de inwerkingtreding van Beter Bestuurlijk Beleid zullen deze twee inkomensstromen opgedeeld worden. Alle inkomsten met betrekking tot handhavingsprocessen worden op het Herstelfonds aangerekend. De inkomsten met betrekking tot planbaten blijven op het Grondfonds aangerekend. Artikel 31 zorgt ervoor dat deze middelen niet langer op het Grondfonds, maar op het Herstelfonds worden ontvangen.

Artikel 31 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

HOOFDSTUK VI

Afvalstoffen

Artikel 34

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft toelichting bij artikel 34 van het hoofdstuk VI – Afvalstoffen. Het artikel bevat een aantal aanpassingen aan de bestaande stortheffingsregels. Die aanpassingen moeten de realisatie van bodemsaneringsprojecten bevorderen. Het is immers onlogisch dat vandaag bodemsaneringsoperaties onderworpen zijn aan dure heffingen, terwijl er helemaal geen sprake is van een activiteit die het beleid via sturende heffingen wil afremmen. De Vlaamse overheid wil integendeel eigenaars van vervuilde gronden stimuleren om tot sanering over te gaan. Er wordt dus voorgesteld een nultarief in te voeren voor afvalstoffen van saneringsoperaties waarvoor geen andere saneringsmethode bestaat dan storten of (mee)verbranden.

De heer *Karlos Callens* kan de invoering van een nultarief voor het verwerken van afvalstoffen van bodemsaneringsoperaties toejuichen. Het is een maatregel die kadert in het aantrekkelijker en goedkoper maken van bodemsaneringsprojecten. Belangrijk is dat daardoor, ook bij de overheid, meer middelen vrijkomen voor de eigenlijke bodemsanering.

Artikel 34 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK VII

Oppervlaktewateren

Artikelen 35 en 36

Minister *Kris Peeters* licht toe dat het hoofdstuk VII – Oppervlaktewateren een oplossing moet bieden aan een potentieel probleem in de sector van de afvalwaterheffingen als gevolg van een arrest van het Hof van Beroep van Gent van 15 februari 2005. Dit arrest verklaarde een besluit van de Vlaamse Regering van 23 juli 1992 buiten toepassing omdat bij de aanneming van dit besluit de adviesvraag bij hoogdringendheid bij de Raad van State onvoldoende was gemotiveerd. Aangezien er een potentieel effect is van dit arrest op de doorwerking van genoemd besluit tot 2002 wordt het raadzaam geacht het euvel te herstellen door met terugwerkende kracht dit besluit opnieuw te nemen met respect voor de noodzakelijke vormvereisten. Daarvoor is echter een gepaste decretale basis nodig. Ondertussen zijn ook de wetten op de Raad van State gewijzigd en is het mogelijk een advies te bekomen binnen de maand. Het is volgens de minister de bedoeling dat deze procedure zal gevolgd worden.

De heer *Karlos Callens* vraagt informatie over de lopende rechtszaken. Over welk bedrag aan betwiste heffingen gaat het?

De *minister* laat aan het verslag toevoegen dat er nog rechtszaken lopen voor een heffingsbedrag van in totaal ongeveer 68 miljoen euro

Artikelen 35 en 36 worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK VIII

Milieubeleid

Artikel 37

Volgens minister *Kris Peeters* vloeit het artikel 37 van het hoofdstuk VIII – Milieubeleid nog voort uit de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Het wordt

raadzaam geacht het intern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), in wiens schoot de afdeling Water is geïntegreerd maar die een eigen rechtspersoonlijkheid heeft, expliciet de bevoegdheid toe te vertrouwen subsidies te verlenen aan gemeenten met betrekking tot twee vandaag bestaande subsidieregelingen, te weten de subsidies voor gemeentelijke rioleringen en de subsidies voor grijswaterprojecten.

Artikel 37 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK VIIIbis

Mestbeleid (nieuw)

Artikelen 37bis en 37ter (nieuw)

Een amendement van de Vlaamse Regering strekt ertoe een hoofdstuk VIIIbis – Mestbeleid, bestaande uit de artikelen 37bis en 37ter, in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 844/5*).

Minister *Kris Peeters* licht het amendement toe. De minister herinnert aan eerdere besprekingen in de commissie over de vaststelling dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater niet verder verbetert wat de nitraatconcentratie betreft. In afwachting van de goedkeuring van een nieuw mestactieplan, op basis van het actieprogramma dat door de Vlaamse Regering werd ingediend bij de Europese Commissie, mag het jaar 2006 geen verloren jaar zijn wat het sensibiliserend mestbeleid en de verbetering van de waterkwaliteit betreft. Daarom moet volgens de minister aan producenten en gebruikers een krachtig signaal worden gegeven.

Artikel 37bis strekt ertoe in artikel 25 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen een §13 in te voegen. In de nieuwe paragraaf wordt bepaald, en de landbouwers worden daarvan nu reeds op de hoogte gebracht, dat tussen 1 oktober en 15 november 2006 door de Mestbank bijkomende bemonsteringen van percelen naar het nitraatresidu zullen gebeuren in de probleemgebieden. Probleemgebieden zijn de zones van de Vlaamse Hydrologische Atlas waar in het oppervlaktewater een gemiddelde nitraatconcentratie werd gemeten van 50 mg of meer nitraat per liter water.

Aan de gebruiker die teveel bemest, wat volgens de minister duidelijk is wanneer een nitraatresidu wordt vastgesteld van meer dan 5/3 van de grenswaarde van 90 kg N/ha, zal een administratieve geldboete worden opgelegd. Tevens zal deze gebruiker ertoe aangezet worden na te gaan waar het probleem ligt: dat zal gebeuren door een audit door de Mestbank en door de opmaak en het ter inzage houden van een teelt- en bemestingsplan en het bijhouden van een mestregister. Tenslotte zal de betrokken landbouwer de evolutie van het nitraatresidu op zijn gronden moeten opvolgen en in 2007 een bemonstering naar het nitraatresidu moeten laten uitvoeren op drie door de Mestbank aangeduide percelen.

Wanneer het nitraatresidu hoger is dan 120 kg en lager of gelijk aan 150 kg N/ha zal de gebruiker een waarschuwing ontvangen en zal hij in 2007 een bemonstering van hetzelfde perceel en twee andere door de Mestbank aangeduide percelen moeten laten uitvoeren.

Aan de gebruikers die nalaten de bijkomende opgelegde bemonsteringen te laten uitvoeren, kan een administratieve geldboete worden opgelegd.

Artikel 37ter strekt ertoe in artikel 27bis van het decreet van 23 januari 1991 de cijfers “11 en 12” te vervangen door de cijfers “11, 12 en 13”. Vermits in artikel 25 een nieuwe §13 wordt ingevoegd waarin wordt bepaald dat administratieve geldboetes kunnen worden opgelegd, is het volgens de minister logisch dat deze paragraaf ook wordt vermeld in de opsomming van artikel 27bis. Daarin wordt bepaald voor welke geldboetes gemotiveerde verzoeken om kwijtschelding, vermindering of uitstel kunnen worden gericht aan de daartoe door de Vlaamse Regering aangewezen ambtenaren.

De heer *Bart Martens* vindt dit amendement van de Vlaamse Regering zeer nuttig en zinvol. Het is volgens het lid de hoogste tijd dat werk wordt gemaakt van de handhaving van de nitraatresidunorm, zeker in de probleemgebieden.

De voorgestelde regeling betreft een meer intensieve bemonstering in het najaar van 2006, die kan leiden tot een audit door de Mestbank en nieuwe bemonsteringen in 2007. Het betreft een eenmalige operatie, maar de heer Martens gaat ervan uit dat deze methodologie wordt opgenomen en voortgezet in het aangekondigde nieuwe mestdecreet.

Een andere bedenking van het lid is dat de nu voorgestelde regeling enkel betrekking heeft op de sub-

hydrografische zones waarin in het oppervlaktewater de drinkwaternorm wordt overschreden. Er zijn ook regio's in Vlaanderen, bijvoorbeeld met droge zandgronden, waar het overschot aan nutriënten niet afvloeit naar oppervlaktewater maar doorsijpelt naar het grondwater. In deze gebieden is er dus eerder een risico op overschrijding van de norm in het grondwater. De heer Martens gaat er daarom van uit dat in het nieuwe mestdecreet ook een meer intensieve bemonstering wordt georganiseerd voor het grondwater.

Het lid laat verder opmerken dat nog steeds wordt uitgegaan van de norm van 90 kg N/ha. Die norm werd destijds afgeleid van de drinkwaternorm in oppervlaktewater, waarbij rekening werd gehouden met een zeker verdunningseffect. Het is volgens het lid bekend dat dit verdunningseffect zich voor het grondwater niet in dezelfde mate voordoet. De norm van 90 kg N/ha, die nu nog kan worden overschreden met een 1/3 en 2/3 vooraleer er boetes en maatregelen komen ten aanzien van de gebruiker, kan dus nog steeds aanleiding geven tot het overschrijden van de drinkwaternorm in grondwater. De heer Martens meent daarom dat in het nieuwe mestdecreet tot een verdere verfijning van de nitraatresidunorm moet worden gekomen op basis van het wetenschappelijk onderzoek dat werd verricht (de zogenaamde N-eco²-studie). Die verfijning moet rekening houden met het halen van de milieukwaliteitsdoelstellingen voor grondwater en met de differentiatie die nodig is in functie van gewasgroep en bodemtype.

Mevrouw *Tinne Rombouts* wil de minister danken omdat hij de nitraatresidunorm vooral als een sensibiliserend instrument ten aanzien van de landbouwers wil gebruiken. In een reactie op de tussenkomst van de heer Martens, wil het lid onderstrepen dat moet worden opgelet met overhaaste maatregelen. Ook wat dit betreft, moet men niet willen lopen vooraleer men kan stappen. Bij het verdere verloop van de nitraatresiducontroles en ook bij de uitwerking van het nieuwe mestdecreet, moeten de metingen worden aangegrepen om bij te leren en te evalueren en niet om zonder meer hoge en strikte eisen op te leggen. Het sensibiliserende karakter van de bemonsteringen, evenals de evaluatie van de metingen en de lessen die daaruit kunnen worden getrokken, zijn volgens mevrouw Rombouts interessant.

De minister wil niet vooruitlopen op de discussies over het nieuwe mestactieplan. Hij stelt wel dat reeds een hele weg zou zijn afgelegd, moest de norm van 90 kg N/ha overal worden gerespecteerd. De verdere

verfijning werd inderdaad aangekondigd naar aanleiding van de N-eco²-studie, maar het is ook aangewezen om met de nodige realiteitszin de noodzakelijke stappen te zetten om de doelstellingen te halen.

Het amendement van de Vlaamse Regering betreffende een nieuw hoofdstuk VIIIbis – Mestbeleid wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK IX

Landbouw

Artikel 38

Artikel 38 van het hoofdstuk IX – Landbouw werd op 30 mei 2006 besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Mevrouw Tinne Rombouts bracht daarover verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 844/9).

Artikel 38 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK XIII

Slotbepalingen

Artikel 60

Enkele bepalingen in artikel 60 hebben betrekking op de inwerkingtreding van de aan de commissie toegewezen hoofdstukken IV – Herstelfonds en VI – Afvalstoffen.

Deze bepalingen in artikel 60 worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

II. EINDSTEMMING

De aan de commissie toegewezen hoofdstukken worden aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Erik MATTHIJS
Joke SCHAUVLIEGE
Tinne ROMBOUTS

Patrick LACHAERT